

Zpráva
ze schůze výboru Společnosti pro metabolická onemocnění skeletu ČLS JEP
konané dne 20. července 2023 od 15:30 (on-line)

Přítomni: Dr Bortlík (LB), doc Brunerová (LB), Dr Kasalický (PK), prof Palička (VP), Dr Pikner (RP), Dr Rosa (JR), doc Vyskočil (VV)

Omluveni: prof Bayer (MB), prof Horák (PH), doc Kutílek ŠK), Dr Šenk (FŠ), doc Zikán (VZ)

1) Příprava kongresu v Olomouci ve dnech 21. – 23. září 2023

Velmi detailně projednán program, zařazení přednášek, zahraniční účastníci a sestavení jednotlivých bloků

Čtvrtek 21.9.

13:00 Slavnostní zahájení, zdravice hostů, předání čestných členství a ocenění

13:30-14:00 Blahošova slavnostní přednáška (prof. M. Bayer)

14:00-14:15 Přestávka

14:15-17:00 Blok Endokrinní nemoci, DM, metabolický syndrom, výživa a kost (PH, VZ)

18:00–18:45 Zasedání výborů

Pátek 22.9.

08:30-10:30 Osteologická problematika v onkologii, nefrologii a revmatologii (LB, FŠ)

10:30-11:00 Přestávka

11:00-12:30 Lokalizovaná kostní onemocnění, léčba zlomenin (VV, JG)

12:30-13:30 Oběd

13:30-15:30 Diagnostika a léčba osteoporózy v klinické praxi (PK, JR)

15:30-15:45 Přestávka

15:45-17:45 Koncepce osteologické péče, FRAX, DXA, FLS, role gynekologů a praktických lékařů (VP, RP)

Sobota 23.9.

09:00-10:30 Kostní choroby v geriatrické populaci, frailty syndrom, sarkopenie (BJ, MB)

10:30-11:00 Přestávka

11:00-12:45 Kazuistiky a varia (RP)

12:45-13:00 Zakončení

Sobota:

09:30 – 17:00 paralelní kurz pro lékaře (VPL a GYN) v provádění a hodnocení měření BMD

- 2) VP projedná s prof Grygorievou možnost její účasti na „Sekundární osteoporóze“ v Plzni v dubnu 2024
- 3) VP informoval o možnosti rozumného investičního uložení části finančních prostředků SMOS – PK zváží situaci a možnosti
- 4) RP informoval o možnosti kompletní digitalizace časopisů SMOS. Výbor rozhodl vyčkat na informace ze Společnosti klinické biochemie ČLS JEP a pak nabídku zváží
- 5) VP znovu rozešle program a přednášejí v kurzu pro NLZP a kurzu pro lékaře se snahou sladit témata přednášek s přednášejícími
- 6) Trvá z minulého jednání:
Trvajících úkolů:

- 1) Výbor doporučil oslovit Českou radiologickou společnost a projednat možnost společných doporučených postup při popisu rtg snímků a případně i možnost zařadit takový doporučený postup do NRS. Výbor ČRS osloví VP
- 2) Výbor projednal situaci a stav časopisu Clinical Osteology a doporučil vyvinout maximální úsilí k zachování časopisu a udržení jeho kvality. Zmíněna byla i možnost publikovat atestační práce (zajistí Katedra Klinické osteologie IPVZ – podařilo se zatím získat dvě práce)

Jednání výboru ukončeno v 17:30

Zapsal VP

Příští schůze výboru je plánovaná na 29. srpna od 15:00 a bude on-line.

Přílohy:

1. Návrh programu kurzu celotělové kostní densitometrie s potenciálními přednášejícími
2. Kapitoly připravovaného Doporučeného postupu s navrhovanými garanty

Kurz Zobrazovací metody pomocí celotělové kostní densitometrie pro lékaře (Celoživotní vzdělávání lékařů)

Určeno: pro všeobecné praktické lékaře pro dospělé, gynekology a revmatology, kteří provozují celotělový kostní denzitometr a dále volitelně pro lékaře v předatestační přípravě na Klinickou osteologii, lékaře provozující kostní densitometry a další odbornosti, které jsou vyjmenovány ve vyhlášce Vzdělávacího programu Klinická osteologie, či se zajímají o celotělovou kostní densitometrii a klinickou osteologii.

Cíl: Získání zvláštní odborné způsobilosti v oblasti indikací a provádění celotělové kostní densitometrie a jejího vyhodnocení a interpretace.

Cílem kurzu je získání teoretických znalostí o principech měření kostní minerální hustoty a jejího hodnocení (CT, mikroCT, USG, DXA), především o principech kostní densitometrie a jejich odlišnostech, kontrola kvality DXA přístroje i DXA skenů, znalost principů radiační ochrany. Způsoby měření kostní denzity na celotělovém dvouenergiovém denzitometru (měření jednotlivých oblastí, celotělová denzitometrie) specifika měření denzitometrie v dětském věku a adolescenci, Hip Structure Analysis, Vertebral Fracture Assessment, Trabecular Bone Score, analýza v oblasti metalických náhrad především kyčle a kolene, základy analýzy snímku na hlavních používaných technologiích DXA a způsob interpretace a reportování výsledků, včetně odlišností u dětí mladistvých i různých etnik. analýza rizika zlomenin (Trabecular Bone Score a FRAX, Garvan risk calculator atd.), monitorace změn kostní mineralizace, nejčastějších chyby při provádění DXA, praktický nácvik.

Získané dovednosti (kvalifikace): Po absolvování kurzu je absolvent schopen samostatně vést středně zdravotnické pracovníky provádějící celotělovou kostní densitometrii a jednotlivé softwarové možnosti, kontrolu kvality skenů, základní analýzu měřených dat a hodnocení a reportování vyšetření na celotělovém kostním denzitometru. Definitivní zhodnocení provedených vyšetření jako celku i s ohledem na Fracture Risk Assessment.

Rozsah kurzu: 1 den teoretické výuky s praktickými příklady

Platnost kurzu: 5 let

Zakončení kurzu: Hodnotící dotazník kvality kurzu a závěrečné ústní ověření znalostí při diskusi

Plán počtu účastníků kurzu: cca 30-50 účastníků

Organizace: Katedra klinické osteologie IPVZ Praha, garant VP

Program kurzu Celotělové kostní denzitometrie

Den 1. 8 vyučovacích hodin

1. Definice osteoporózy, epidemiologie, základy léčby, klinické vyhodnocení stavu kostní hmoty
30 minut
Přednášející: VP, RP
2. Rentgenové záření, základní pojmy, radiační ochrana a různé metody měření kostní minerální hustoty (USG, CT, uCT), dávky ozáření při jednotlivých vyšetřeních
15 min
Přednášející: PK, VV
3. Základní principy měření celotělové kostní denzitometrie, odlišnosti hlavních technologií, kontrola kvality měření DXA
20 min
Přednášející: RP, PK
4. Jednotlivé základní postupy DXA (L páteř AP, proximální femur AP, distální předloktí, celotělová DXA), indikace k vyšetření + specifika u dětí, mladistvých a různých etnik, základní analýza
25 min
Přednášející: RP, VV (pediatrická část ŠK, MB)
5. Analýza výsledku DXA (Vertebral Fracture Assessment, Trabecular Bone Score, HIP Structure Analysis, měření v okolí protetické náhrady)
20 min
Přednášející: RP, VV
6. Reportování výsledků, hodnocení DXA a zhodnocení rizika zlomenin
25 min
Přednášející: PH, VV, VZ
7. Monitorování změn kostní denzity pomocí DXA
15 min
Přednášející: PH, VV, VZ
8. Doporučení SMOS, evropských a světových organizací k diagnostice osteoporózy pomocí DXA
30 min
Přednášející: JR, PK, VZ
9. Management osteoporózy, Fracture Liaison Services, léčba
45 min
Přednášející: LB, RP, VZ
10. Kazuistiky z hodnocení DXA a nejčastější chyby měření, praktické ukázky
90 min
Přednášející: PK, VV, VZ
11. Závěrečná diskuse a zhodnocení kurzu
45 min
Přednášející: VP, VV

Příprava doporučených postupů – kapitoly a garanti – prosím odsouhlasit a přihlásit se jako druhý autor, tam, kde je jen jeden !

No: (Rank)	Topic	Who
	Introduction	RP, VP
	Epidemiology and status of osteoporosis Care in the Czech R.	RP, VP
	Aims /goals/ roles of different specializations	VP
	Primary prevention (vitamin D a Calcium dosing + exercise)	LB, VP
	Patients identification - osteoporosis definition	RP
	Patients identification pathway /algorithm	RP
	a) Secondary osteoporosis	PH
	b) Osteoporotic fracture definition and FLS	RP
	b) FRAX a fracture risk assessment	RP
	Interventions thresholds / high risk patient definition	JR
	Laboratory and other investigations	VP, LB
	Pharmacological treatment (duration, monitoring, drug holiday)	JR,VV
	High risk Osteoporotic patients treatment	VZ
	Adverse effects of antiporotic treatment	VZ
	Quality Indicators , standards , databases	RP
	Final recommendations	VP
	Perspectives	VP, All